За „конфликта“ между д-р Г. М. Димитров и Никола Петков в края на 1944 г. по отношение продължаване сътрудничеството с БРП(к).

Десетилетия наред в публичното пространство се разпространява една интрига за „различия“, дори за „конфликт“ между д-р Г. М. Димитров и Никола Петков по въпроса за продължаване или не сътрудничеството с БРП(к) в Отечествения фронт и неговото управление в края на 1944 и началото на 1945 г. С настоящата статия искаме да разсеем, да опровергаем трупаните с годините небивалици за отношенията и позициите на двамата големи земеделски лидери по един от кардиналните въпроси на времето - за началото на борбата срещу комунизирането и съветизирането на страната.

Много скоро след преврата на 9 .IX. 1944 г. фактите неопровержимо доказват, че Никола Петков много бързо разбира истинската позиция на комунистите по отношение на БЗНС и демократичното развитие на страната. Опрени на присъствието на Червената армия в страната, същите правят всичко възможно да обсебят цялата власт в ръцете си и да се разпореждат с нея както си желаят, без да се съобразяват със „съюзниците“ си от другите партии от правителството на ОФ. Че това е така, го потвърждават думите му, с които той посреща току - що завърнал се от емиграция д-р Г. М. Димитров, посетил го в хотел „Балкан“, където е настанен болният Петков: **„Слава богу, че се върна! Страхувам се, че забъркахме голяма каша тук!“** Кашата Петков вижда в съгласието си, или по скоро в невъзможността да предотврати оглавяването от комуниста Антон Югов на Министерството на вътрешните работи в новото правителство. Той искрено се радва, че завръщането на д-р Г. М. Димитров ще позволи с общи усилия за предотвратяване на последствията от този пропуск. И стореното от д-р Димитров и земеделските министри през страшните месеци на късната есен на 1944 г. потвърждават тия усилия, за съжаление неуспешни. Настъплението на съветските окупатори и техните български васали продължава методично. Ето фактите.

През първата половина на м. октомври 1944 г. Никола Петков, като член на делегацията за подписване споразумението за примирие с държавите от антифашистката коалиция, заминава за Москва. Тук той вижда с очите си прелестите на съветския строй и мизерията, при които живеят съветските хора. Но не това е най-важното. Най-важното е, че съветските гаулайтери разкриват пред него истинското си отношение към България и специално към БЗНС. На дадената от Георги Димитров вечеря, същия недвусмислено заявява, че завърналият се в България лидер на БЗНС д-р Г. М. Димитров е враг на СССР и той трябва да напусне страната.

- За двама Димитровци в България няма място - заявява цинично московският храненик. - Ти трябва да оглавиш Съюза, а Гемето да си върви откъдето е дошъл.

- Но, извинете, БЗНС си има своя лидер, току-що избран на своята конференция в София, се опитва да възрази смаяният от директната и цинична откровеност Никола Петков.

- Не, само ти и никой друг и ние ще ти помогнем това да стане!

Петков е потресен от чутото и след завръщането си в страната, бърза да се срещне с д-р Димитров и го запознае с чутото от устата на „героя от Лайпциг!“

„Комунистите искат да унищожат БЗНС, защото виждат в него главната пречка пред установяването на своята диктатура!“ И, именно от този момент между двамата земеделски водители се заражда идеята за временно отлагане ликвидирането на организацията на българските селяни, организацията на Александър Стамболийски. Уговорката между двамата и нейната реализация ще зависи от по-нататъшните действия на комунистическите „съюзници“. Още повече, че натискът продължава и в София.

Д-р Г. М. Димитров, Никола Петков и др. посрещат завръщащия се от емиграция Мишел Михайлов

Лидерът на БРП(к) Трайчо Костов вика при себе си земеделските министри и им заявява безапелационно:

- “ д-р Г. М. Димитров трябва да си подаде оставката като главен секретар на Съюза, в противен случай същият ще бъде забранен.

Със същата заплаха пред земеделските министри се изказва и генерал Бирюзов - председателят на Междусъюзническата контролна комисия (МКК) по контрол на примирието в България. и главен властораздавач в България. На приема, даден по случай 7 ноември, от същият този ген. Бирюзов на въпроса на д-р Г. М. Димитров:

- Г-н Бирюзов, може ли да внушите на българските комунисти да прекратят беззаконията. - Сталиновият възпитаник заявява:

- “Не само, че няма да го направя, но ако вашите комунисти не извършат необходимото, то ние ще го извършим! А Вие трябва да напуснете поста си!“

Тази колониална логика допълнително нагнетява обстановката! Преди да предприемат следващата стъпка двамата земеделски водачи (д.р Димитров и Никола Петков) решават да се срещнат със представителите на западните велики сили - членове на МКК. За срещата с американския емисар Барнс, ето какво казва д-р Димитров: **„Аз ...придружен от Никола Петков, се явихме пред американския и английския представители в София, за да им кажем, че ние трябва да отпочнем борба срещу комунизма, срещу съветския империализъм, независимо от това, че ние знаем какво ни очаква... Казахме им, че те ги лъжат със своето сътрудничество и чакат само войната да свърши, за да разчистят (в смисъл да унищожат!) всички демократични организации. СЪЮЗНИЦИТЕ БЯХА, КОИТО НИ КАЗАХА „НЕ“ ДОКАТО ТРАЕ ВОЙНАТА, НИЕ ИМАМЕ ДОГОВОР. Вие трябва да останете в правителството...**“ От горното е видно, че Никола Петков е бил готов да напусне правителството и излезе в открита опозиция още в края на 1944 г. но западните представители на страните победителки са настоявали да изчакат края на войната.(Това обяснява, защо въпреки многото причини да излязат в опозиция, земеделските министри правят това именно след края на войната!) И тогава започва реализацията на замисления план между д-р Димитров и Никола Петков. Никола Петков да остане в правителството и временно да дава фалшиви сигнали към комунистите, че е готов за сътрудничество с тях, а д-р Димитров на предстоящия на 19-20 .I. 1945 г. Върховен съюзен съвет (ВСС) ще си подаде оставката, заменен от първия. Тази клетвена уговорка изглежда е останала в дълбока тайна между двамата, защото на заседанията на ВСС три пъти членовете му единодушно гласуват доверие на д-р Димитров и ни един глас за новото ПП начело с Никола Петков. Нещо повече, новият главен секретар е открито заплашван от някои от приближените на д-р Димитров (д-р Вампирски и др.) „заради измяната му към Съюза!“ Продължението на уговорката е била, че ако на д-р Димитров се разреши заминаването му в чужбина, той се задължава да не проявява активна дейност, докато Съюза е все още легално съществуващ в страната. Че това е точно така се подразбира от двегодишното мълчание на Г. М. Димитров (1945-1947) макар да се намира в цитаделата на световната демокрация - Съединените американски щати. По причините за това мълчание на д-р Димитров разбираме едва след излизането на неговите „Спомени“, в които четем: дословно: “...**При това другарите ми вътре в България все още имаха някаква възможност да действат и бяхме се договорили, че докато те имат и най-малката възможност, аз няма да почвам открита дейност в чужбина“.** Но за това се разбра едва след демократичните промени от 10 .XI. 1989 г. когато бяха отпечатани „Спомените“ на Доктора и бе преведена на български книгата на Георги Гунев „Към брега на свободата или за Никола Петков и неговото време“. В същата бе цитирано последното писмо на Никола Петков до д-р Г. М. Димитров от пролетта на 1947 г. когато за Петков става пределно ясно какво очаква организацията и лично него. В същото (вероятно пренесено от Мейнар Барнс, отзован завинаги от България от Държавния департамент!) пише на д-р Димитров, в което има отговор на налагащите се от нашето досегашно изложение въпроси. Ето цитат от това историческо писмо: **„Пиша ти главно, за да те информирам, че нашата възможност да работим свободно се приближава към края си. От надежден източник чух, че нашата организация скоро ще бъде ликвидирана, но врагът няма да постигне по-голям успех в това отношение от фашистите....Във всеки случай нашата работа почти приключва. Направихме каквото можахме... Не вярвай на никакви слухове. Само този, който нищо не прави, не допуска грешки. Нищо не се е променило и няма да се промени... Не вярвам, че ще ни се отдаде възможността да се видим... Народът поне ще оцелее. Ти си абсолютно прав по отношение на този народ. Можеш също да се гордееш с приятелите си. Вярата ни е безгранична и аз знам, че тя е оправдана... Твоят Кольо“.**

И това обяснява защо след две години мълчание д-р Димитров веднага се хвърля в действие. На стр. 286 в своите Спомени той отговаря в пряк текст: „Още като разбра, че комунистите ще разтурят Земеделския съюз и опозицията изобщо, Никола Петков чрез специален човек ми съобщи, че възможностите за борба вътре в България вече изчезват и, КАКТО СЕ БЯХМЕ УГОВОРИЛИ, АЗ ВЕЧЕ ТРЯБВА ДА ЗАПОЧНА ПОЛИТИЧЕСКАТА СИ ДЕЙНОСТ В ЧУЖБИНА“. (Горните думи красноречиво доказват, че Никола Петков никога не е бил в плен на комунистическата лъжа, а е трябвало да играе за известно време уговорената игра, в името на запазването на БЗНС и неговото година - две съществуване. Това се налага поради нуждата да осигури и възпита младежко попълнение, да създаде и възпита своя интелигенция, така необходима за политическите организации.) И наистина на 4 юли 1947 г. - Деня на американската независимост, заедно с Ференц Наги - лидер на Унгарската аграрна партия, д-р Владимир Мачек - лидер на Хърватския селски съюз и Милан Гаврилович - лидер на Югославската (Сръбска) селска партия обявяват възстановяването на Зеленият интернационал в лицето на Международния селски съюз (МСС) и от почват гигантската си борба срещу международната комунистическа конспирация за свобода и независимост на страните от Източна Европа.

ТОДОР КАВАЛДЖИЕВ

Земеделски исторически календар

декември 2011

01.1961 50 години от смъртта на СЪБИН ПЕНЧЕВ -деец на БЗНС от с.(дн. гр.) Бяла Черква, Павликенско, съюзен организатор на Обединения БЗНС (1933-1934), репресиран жестоко от двете диктатури- дясната и лявата.

12.1951 60 години от разстрела на осъдените от Старозагорския окръжен съд на смърт сливенски горяни- сдружени земеделци и земсисти: ДИМО БАНЧЕВ, ПЕТКО ХР. ПЕНЕВ, ДИМО В. ТАНЕВ, КИРИЛ ГИНДЕВ И ДР.

16.2001 10 години от смъртта на КИРИЛ Д. КЪНЕВ - сдружен земеделец, син на ДИМИТЪР КЪНЕВ, концлагерист от Белене.

19.1931 80 години от смъртта на РОЗЕН Ц. БАКАЛОВ - деец на ЗМС,учител, син на Цанко Бакалов; роден през 1897 г. в с. Бяла Черква, но живущ в с. Вълчи трън, Плевенско. След жесток побой от сговористката полиция, следствие на което заболява тежко, умира.

20.1881 130 години от рождението на ВАСИЛ В. ДЯКОВ - виден деец на БЗНС, юрист, бивш народен представител в XIX и XX ОНС, родом от с. Шияковци (днес квартал) на София; убит на 1.V.1925 г. от сговористките власти на Цанков-Русев.

20.1941 70 години от осъждането на смърт (задочно) на ДИМИТЪР МАЦАНКИЕВ - виден деец на БЗНС, юрист, бивш народен представител (1938 г.), заради антинацистката си дейност к емигрант в Англия. Умира през 1969г.в САЩ.

24.1931 80 години от смъртта като емигрант в Югославия СТЕФАН ЗДРАВКОВ - виден деец на БЗНС, роден на 20.II. 1892 г. в с. Драгор, Пазарджишко. По време на преврата на 9 юни участва в съпротивата срещу превратаджиите в помощ на Ал. Стамболийски.

25.1891 120 години от рождението на ХРИСТО ДЖАМБАЗОВ - деец на ЗМС и БЗНС, роден в с. Прелом, Ловешко; един от основателите на ЗМС в Плевенски окръг. Умира на 18. VIII. 1945 г.

-.1941 70 години от произнасянето от Софийския окръжен съд на присъдите по процеса на д-р Г. М. Димитров, между които 12 на смърт: д-р Г. М. Димитров (задочно),Иван Костов (задочно), Никола Гърнев, Слави Попигнатов, Никола Гърнев, Серги Златанов, Норман Дейвис и четирима югославяни.

-.2001 10 години от смъртта на АНГЕЛ ДОНОВ - деец на БЗНС в гр. Плевен, член на ПП на БЗНС-Никола Петков, репресиран от комунистите. Родом от с. Долна Митрополия, Плевенско през 1931 г.

27.1951 60 години от разстрела на осъдените на смърт земеделски и земсови дейци-горяни ЦОНЬО В. ТАНЕВ и РАДКО ИВ. РАДКОВ от с. Тополчане и Георги Ст. Русев от с. Желъо Войвода, Сливенско, осъдени от Старозагорския окръжен съд.

29.1951 60 години от смъртта на ДИМИТЪР М. ЕВРЕВ - деец на БЗНС, юрист, работил като съдия, офицер участвал във войните. Роден в гр. Кюстендил през 1886 г.